



**PEDAGOGISK UTVECKLING OCH
INTERAKTIVT LÄRANDE (PIL)**

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR PIL-ENHETEN 2019

Innehåll

Kurser	3
Aktiviteter	5
Resurser	7
Projekt	9
Övrigt	10

Kurser

Under året har PIL genomfört de tre behörighetsgivande högskolepedagogiska kurserna HPE101, HPE102 och HPE103. PIL har även genomfört två typer av kurser för handledare i forskarutbildningen (HPE201 och HPE202), två kurser under rubriken Breddad lärarkompetens (HPE303 och HPE305) samt två fördjupningskurser i högskolepedagogik (HPE401 och HPE402).

Sammanlagt har 910 deltagare varit registrerade under året. 81,3 procent av deltagarna var godkända i mars 2020.

Högskolepedagogik 1, Baskurs, 5 hp (HPE101)

Kursen *Behörighetsgivande högskolepedagogik 1, baskurs, 5 hp* (HPE101) gavs som campuskurs och nätkurs på svenska och blended-kurs på engelska. Nätkursen gavs endast på hösten. PIL-enheten har erbjudit sammanlagt 17 kurstillfällen under året, varav 4 på engelska. Av Ladok framgår att det totala antalet registrerade på HPE101 under året var 394 deltagare. Av dessa var 343 godkända i mars 2020.

https://pil.gu.se/kurser/hogskolepedagogik_ett

Behörighetsgivande högskolepedagogik 2, Områdesspecifik pedagogik, 5 hp (HPE102)

Kursen *Behörighetsgivande högskolepedagogik 2, områdesspecifik pedagogik, 5 hp* (HPE102) har under året genomförts med följande fakultetsområdesanknytningar: Humanistiska (ht), Konstnärliga (vt), Naturvetenskapliga (vt + ht), Samhällsvetenskapliga (vt + ht) och Utbildningsvetenskapliga (ht) fakulteten samt Handelshögskolan (vt) och Sahlgrenska akademien (vt + ht). Dessutom har en deltagare genomfört HPE102 vid IT-fakulteten, där kursen ges på individuell basis.

Av Ladok framgår att antalet registrerade på HPE102 under året var 207 deltagare. Av dessa var 167 godkända i mars 2020.

https://pil.gu.se/kurser/hogskolepedagogik_tva

Högskolepedagogik 3: Självständigt arbete, 5 hp (HPE103)

Kursen *Behörighetsgivande högskolepedagogik 3, självständigt arbete, 5 hp* (HPE103) gavs som campuskurs på svenska och nätkurs på engelska. Totalt erbjöds fyra kurser. Antalet registrerade på HPE103 under året var 122 deltagare. Av dessa var 87 godkända i mars 2020.

https://pil.gu.se/kurser/hogskolepedagogik_tre

Handledning i forskarutbildning, 5 hp (HPE201)

Kursen för handledare i forskarutbildningen har getts både på svenska och engelska. Totalt under 2019 var 145 deltagare registrerade i handledarutbildningen; av dem var 114 godkända i mars 2020. Den svenska varianten gavs som campuskurs, med två kurser vardera under våren och hösten. Den engelska varianten gavs som nätkurs, med en kurs under våren och en under hösten.

https://pil.gu.se/kurser/handledning_i_forskarutbildning

Handledning för erfarna handledare i forskarutbildning, 5 hp (HPE202)

Kursen för erfarna handledare i forskarutbildningen inleds med ett lunch-till-lunch-internat. Internatet följs sedan av en reflektionsuppgift och två uppföljningsdagar.

Vårens internat hölls i maj, med fem deltagare. Höstens internat ställdes in på grund av för få sökande. Uppföljningsdagar hölls på våren och hösten. Fyra av de fem kursdeltagarna var godkända i mars 2020.

<https://pil.gu.se/kurser/handledning-for-erfarna-handledare>

Breddad lärarkompetens: Bedömning och examination, 5 hp (HPE303)

Breddningskursen *Bedömning och examination* (HPE303) gavs för sjunde gången våren 2019. Av de 10 registrerade deltagarna var 9 godkända i mars 2020.

<https://pil.gu.se/kurser/bedomning-och-examination>

Breddad lärarkompetens: Handledning av uppsatser och examensarbeten, 5 hp (HPE304)

Kursen gavs inte under 2019.

<https://pil.gu.se/kurser/handledning-uppsatser-examensarbeten>

Blended Learning and Digital Media in Higher Education, 5 hp (HPE305)

Kursen ges gemensamt av PIL-enheten och motsvarande enhet på Chalmers. I kursen som gavs våren 2019 var 14 GU-lärare registrerade som deltagare. Av dessa var 11 godkända i mars 2020.

<https://pil.gu.se/kurser/blended-learning-digitala-medier>

Litteraturstudier i högskolepedagogik, 7,5 hp (HPE401)

Hösten gavs våren 2019. Av de 8 registrerade deltagarna var 5 godkända i mars 2020.

<https://pil.gu.se/kurser/hpe401>

Erfarenhetsbaserade fördjupningsstudier i högskolepedagogik, 7,5 hp (HPE402)

Kursen startade på hösten 2019. Fem deltagare var registrerade. Kursen var ännu inte avslutad i mars 2020.

<https://pil.gu.se/kurser/hpe402>

Aktiviteter

Högskolepedagogisk konferens i Göteborg (HKG 2019)

HKG 2019 hölls den 24 oktober på Pedagogen, med drygt 130 deltagare från hela GU och även från andra universitet/högskolor i Västsverige. Konferensens tema var *Strategier för aktivt lärande*. Under förmiddagen hölls keynotes av Stefan Hrastinski (KTH) och Anne Farewell (inst för kemi och molekylärbiologi). Under eftermiddagen hölls parallella sessioner där ca 35 inskickade konferensbidrag presenterades.

<https://pil.gu.se/hkg2019>

Workshoppar

PIL-enheten har genomfört 37 workshoptillfällen under året (oräknat utbildningar om Canvas och GUL). Workshopparna har huvudsakligen handlat om olika digitala verktyg för blended learning. Dessutom har PIL gett handledning/support för inspelningsrum vid åtminstone ett dussin tillfällen.

Dessa workshoppar har genomförts under 2019:

- Undervisa med Zoom (sex tillfällen)
- Gör film för undervisning – med GU Play (sex tillfällen)
- Gör film för undervisning – med Camtasia (fyra tillfällen)
- Gör film för undervisning – med mobiltelefon (sex tillfällen, varav fem ute hos olika institutioner)
- ALC – en introduktion till rummet och pedagogiken (tre tillfällen, varav ett hos institutionen för socialt arbete)
- ABC-metoden – kickstarta din kursutveckling (fem tillfällen, samtliga ute hos olika institutioner/fakulteter)
- Öppna läresurser (OER) – hitta, skapa och dela (ett tillfälle)
- Att konstruera flervalfrågor för tentor (sex tillfällen, varav fem vid Sahlgrenska akademien och ett vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten)

Handledning/support för inspelningsrum och mobil utrustning under 2019:

- Inspelningsrum – personlig handledning och support (minst 12 tillfällen)
- Mobil ljud- och videoutrustning för e-lärande – personlig handledning och support (ingen handledning har hållits, däremot har vi satt upp utrustningen vid flera tillfällen)

<https://pil.gu.se/aktiviteter/workshoppar>

Seminarier

PIL-seminarier

Dessa seminarier hölls under året:

- Flipped classroom (Mattias von Feilitzen) – två gånger
- Utveckling av en möjlig programöverskridande statistikmodul (Ola Hammarsten, institutionen för biomedicin) – två gånger
- Examination med digitala verktyg (Maria Sunnerstam) – en gång (på begäran)

Dessutom hölls seminarier tillsammans med Open University – se nästa notis!

<https://pil.gu.se/aktiviteter/seminarier>

Seminarie serie om högskolepedagogik

Sedan hösten 2017 arrangerar PIL-enheten en seminarie serie tillsammans med Open University i England. Syftet är att sprida och diskutera forskning inom högskolepedagogik. Open University och PIL turas om att ansvara för innehållet vid seminarierna. Kommunikationen sker via e-mötesteknik. Under 2019 hölls fyra seminarier, varav tre på distans från England:

- 30 januari: **Simon Cross** (Open University) höll presentationen *The “Place” of Mobile Learning? Patterns of use, changing study habits and emerging opportunities.*
- 7 maj: **Kate Lister** (Open University) höll presentationen *The evidence base for inclusive and accessible practice: what we know and what we need to know.*
- 18 september: **Liisa Uusimäki** (inst för pedagogik och specialpedagogik) höll presentationen *Internationalisation in Teaching and Learning in Higher Education.*
- 20 november: **Kristen Reid** (Open University) höll presentationen *Open learning in the 21st century: Flexible and lifelong.*

<https://pil.gu.se/aktiviteter/seminarier/serie-hogskolepedagogik>

Nätverksträffar för utbildningsansvariga

Nätverket för utbildningsansvarig har träffats vid fem tillfällen under 2019. Träffarna har hållits på Pedagoggen. Nätverksträffarna har varit en blandning av information och aktuella frågor av relevans för de utbildningsansvariga samt diskussioner kring frågor som deltagarna själva föreslagit. Nätverket samordnades av Annika Bergviken Rensfeldt.

<https://pil.gu.se/aktiviteter/utbildningsansvariga>

Resurser

Akademisk integritet och plagiering

Sedan våren 2019 finns två moduler om akademisk integritet, med självvrttande tester, i lärplattformen Canvas. Lärare kan infoga modulerna i sina kurser. Modulerna är baserade på webbkursen *Akademisk integritet* i den gamla lärplattformen GUL.

PIL-enheten har systemansvar för [textmatchningsverktyget Urkund](#). Under 2019 genomfördes en upphandling som resulterade i att Göteborgs universitet fortsätter att använda Urkund som textmatchningssystem.

<https://pil.gu.se/resurser/plagiering>

Active learning classroom (ALC) – Rum för aktivt lärande

ALC-salarna (salar för aktivt lärande) finns hos Biomedicinska biblioteket, Campus Haga, Campus Linné, Geovetarcentrum, Hälsovetarbacken, institutionen för fysik, Pedagogen och Zoologen.

ALC-salarna har runda bord för samarbete samt gemensamma skrivytor (och ofta bildskärmar) till varje bord. Vidare har salarna teknisk utrustning för blended learning. Lärarens placering är normalt i mitten av salen.

PIL-enheten är engagerad i *Nätverket för aktivt lärande och Active Learning Classrooms*, där alla vid Göteborgs universitet är välkomna att delta. Följande fyra nätverksträffar har hållits under 2019:

- 22 februari, Pedagogen
- 17 maj, Campus Linné
- 6 september, Kuggen (Lindholmen)
- 8 november, Biomedicinska biblioteket

Nätverket har även en sändlista med drygt 100 prenumeranter (januari 2020).

<https://pil.gu.se/resurser/alc>

Digitala verktyg i undervisningen

Digitala pedagogiska resurser

Under slutet av 2019 inleddes arbetet med att flytta de digitala resurserna på GUL till PIL-webben. Under året har också vissa nya resurser utvecklats.

<https://pil.gu.se/resurser/digitala-verktyg>

Stöd vid kursutveckling med digitala verktyg

PIL erbjuder stöd till lärare och lärarlag som vill utveckla sin undervisning med digitala verktyg. Stödet gavs under 2019 av Linda Flores och Mattias von Feilitzen, som tillsammans hade 25 sådana uppdrag (inklusive medverkan under utbildningar i Canvas).

<https://pil.gu.se/resurser/digitala-verktyg/stod-vid-kursutveckling>

Excellent lärare

PIL-enheten stödjer fakulteterna i deras arbete med antagning till excellent lärare. Under 2019 utsågs fyra excellenta lärare; tre vid Sahlgrenska akademien och en vid Handelshögskolan. Som konstaterats tidigare är kravnivån för titeln mycket hög. Från det att titeln infördes och fram till slutet av 2019 har totalt 24 lärare (8 lärare 2015, 7 lärare 2016, 1 lärare 2017, 4 lärare 2018 och 4 lärare 2019) antagits med titeln excellent lärare.

Vid universitetets årliga professorsinstallation den 10 maj uppmärksammades de fyra lärare som tilldelats titeln under 2018.

<https://pil.gu.se/resurser/excellent-larare>

Lärarhandboken

Lärarhandboken är en webbresurs för lärare och handledare vid Göteborgs universitet. Handboken, som ingår i Medarbetarportalen, visar vägen till nationella och lokala styrdokument samt till universitetsgemensamma resurser och kontakter. I slutet av 2019 inledde PIL en omfattande översyn som ska resultera i en reviderad och utökad handbok under 2020.

<https://medarbetarportalen.gu.se/lararhandboken/>

PIL-enhetens studio

I studion kan lärare få hjälp med inspelning och redigering av utbildningsmaterial. Under året gjordes ca sjuttiofem inspelningar varav tre var i fält, dvs utanför studion. Det handlade då om filmer för Kulturskoleklivet (HSM) respektive exempel på hur man kan flytta undervisningen utomhus (Historiska studier/PIL). De flesta inspelningar är annars i föreläsningliknande form, men även en del samtal och intervjuer spelades in. Inspe­lningarna blir sedan i regel del av kursmaterialet i lärplattformen.

Vid sidan av inspelningar arbetar vi kontinuerligt i studion med att utveckla metodiken kring användandet av film och annan digital teknik i undervisningen.

<https://pil.gu.se/resurser/inspelning-och-streaming/studion>

Projekt

Införande av Canvas (INCA)

Under 2019 arbetade stora delar av lärplattformsförvaltningen vid PIL med införandet av universitetets nya lärplattform Canvas. Projektet samfinansierades med gemensamma förvaltningen. Under våren fokuserade projektet på att stödja verksamhetens övergång till Canvas genom utbildning och support. Detta arbete intensifierades inför och under höstterminen då de allra flesta kurser var färdiga att genomföras med stöd av Canvas. Inför årsskiftet 2019/2020 var målen för projektet uppnådda och projektet kunde därmed avslutas. Slutet av året innebar också arbete med planering för den kommande förvaltningen av lärplattformen.

<https://pil.gu.se/projekt/riktade/inca>

DigiKomp

I januari 2019 startade det treåriga projektet Digital kompetens i undervisning och examination vid Göteborgs universitet (DigiKomp).

Projektets syfte är att stimulera och uppmuntra till en väl genomtänkt och kvalitetsdriven användning av pedagogiska digitala verktyg för undervisning och lärande. Detta kan i sin tur bidra till ökad tillgänglighet samt varierade undervisningsformer vilket är till gagn för många av våra studenter.

Arbetsgruppen, som består av representanter från universitetets åtta olika fakulteter samt universitetsbiblioteket, har fysiska och digitala möten på vecko- och månadsbasis där utvecklingsarbetet samordnas.

Några exempel på aktiviteter som genomförts under 2019:

- Utlysning och urval av pedagogiska utvecklingsprojekt. [Sammanlagt 17 ansökningar beviljades bidrag.](#)
- Workshoppar med lärare för att skapa möjlighet att rita inom ramen för digital salstentamen (DISA).
- [Uppdaterad webbaserad information gällande upphovsrätt för universitetslärare.](#)
- Presentation av DigiKomp vid universitetets högskolepedagogiska konferens (HKG 2019).
- [Införande av digitalt verktyg för direkt studentrespons \(Mentimeter\).](#)
- Enkät till alla institutioner gällande behov av AV-support utanför ordinarie undervisningstid.

<https://pil.gu.se/projekt/digikomp>

Övrigt

Publicerat

Av resursskäl låg arbetet i PIL-enhetens redaktionskommitté nere under 2019. Som en följd av detta publicerades inga texter i serien Högskolepedagogiska texter eller i den högskolepedagogiska skriftserien. Inte heller publicerades några texter i PIL:s rapportserie (rapporter från utvecklingsprojekt).

<https://pil.gu.se/publicerat>

Göteborgs universitets lärplattform (GUL)

PIL ansvarar för GUL (Göteborgs universitets lärplattform) som under 2019 successivt fasats ut i takt med att universitets kurser och program gått över till den nya lärplattformen Canvas. Den 30 juni 2020 stänger GUL för gott; ett begränsat antal administratörer kommer efter detta datum att kunna plocka ut information under ytterligare två års tid.

Under 2019 har förvaltningsarbetet kring GUL huvudsakligen bestått av support till de användare som ännu inte gått över till Canvas samt en nätverksträff för att fånga upp verksamhetens frågeställningar inför kommande avveckling av GUL. Inför avvecklingen har även pågått planeringsarbete samt framtagning av stödmaterial till verksamheten. Som exempel kan nämnas en FAQ med svar på frågor om hur material kan flyttas från GUL till Canvas samt en matris med instruktioner gällande arkiv- och gallringsregler för material som lagrats i GUL.

Kommunikation

PIL-enhetens nyhetsbrev skickades ut till alla GU-anställda i april och oktober 2019:

<https://pil.gu.se/aktuellt/nyhetsbrev>

Under året gjordes även en rad riktade utskick till lärare och doktorander. Utskicken innehöll information om PIL-enhetens kurser, andra utbildningsaktiviteter samt konferensen HKG 2019.

Information om PIL-enhetens verksamhet finns som vanligt publicerad på enhetens webbsida, som uppdaterades kontinuerligt: <https://pil.gu.se/>

PIL-medarbetare i media

GU-Journalen nr 1/2019 innehöll ett artikelblock om olika sätt att tentera. Bland annat intervjuades Erik Andersson (PIL-lärare) och Thommy Eriksson (då PIL-lärare) om fördelar med olika examinationsformer. Intervjun kan läsas här: [Tenta eller projekt?](#)

Artikelblocket innehöll även ett reportage från en av PIL-enhetens workshoppar om ABC-metoden, ett strukturerat sätt att utveckla kurser: [Nätverk workshoppar fram nya tentametoder](#)

I nr 3/2019 intervjuade GU-Journalen systemadministratören Adam Casserly om införandet av Canvas vid universitetet. Länk till intervjun: [Nu införs Canvas på GU](#)

Samma nummer innehöll också ett reportage från en träff med nätverket för aktivt lärande och Active Learning Classrooms, där Svante Eriksson (pedagogisk utvecklare vid PIL) uttalar sig. Länk till reportaget: [ALC-nätverk inspirerar](#)

I GU-Journalen nr 4/2019 fanns en artikel om PIL-enhetens behörighetsgivande högskolepedagogiska kurser, där PIL-chefen Tomas Grysell uttalar sig. Länk till artikeln: [Saknad meritering kan stå dig dyrt](#)

I GU-Journalen nr 5/2019 intervjuades Linda Flores om sitt arbete med att för PIL:s räkning ge stöd vid kursutveckling med digitala verktyg. Länk till intervjun: [Linda lär ut digitala knep](#)

Organisation

PIL är en universitetsgemensam enhet vid Göteborgs universitet. Rektor inrättade PIL som en permanent enhet år 2012. Utbildningsnämnden, som bland annat har i uppdrag att bevaka och aktivt stödja den pedagogiska utvecklingen vid universitetet, är styrande organ för PIL-enhetens verksamhetsinriktning.

Medarbetare

Under året var 21 personer anställda på PIL, motsvarande 18,7 heltidsekvivalenter under våren respektive 20,2 heltidsekvivalenter under hösten.

Under våren var vi sex pedagogiska utvecklare, två universitetslektorer, en administrativ samordnare, en administratör, en studieadministratör, en kommunikatör, en systemförvaltare, fem systemadministratörer samt en chef och en ställföreträdande chef.

Under augusti försvann en och en halv pedagogisk utvecklare för att prova annat arbete. Samtidigt tillkom en pedagogisk utvecklare på heltid och under september tillkom en systemadministratör på heltid.

Utöver detta har PIL, liksom tidigare år, haft stöd från utbildningsvetenskapliga fakultetskansliet med ekonomifrågor.

Utöver de anställda vid enheten har totalt 23 lärare medverkat i den högskolepedagogiska verksamheten. De medverkande lärarna har sin organisatoriska hemvist vid den institution där de har sin anställning. Lärarna knyts efter överenskommelse med respektive prefekt till PIL-enheten för undervisningsuppdrag och medverkan i utvecklingsprojekt.

Dessutom har en projektledare på deltid arbetat med projektet Införande av Canvas (INCA), och under våren arbetade 3 studentmedarbetare för projektet.

<https://pil.gu.se/kontakt/medarbetare>

Enhetsråd

Enhetsrådet är ett rådgivande organ till enhetens chef och utgör forum för dialog om centrala frågor för enhetens verksamhet. Under 2019 har enhetsrådet bestått av en ordförande utsedd av rektor samt PIL-chefen, fyra lärare samt studentrepresentanter (två på våren, en på hösten). Enhetsrådet har hållit 8 möten under året. Enhetsrådet haft följande ledamöter:

- Mirosław Staron, ordförande
- Tomas Grysell, chef
- Eva Knuts, lärare
- Annica Lagström, lärare

- Andreas Moberg, lärare
- Therése Skoog, lärare
- Gustavo Herrera, studentrepresentant (under våren)
- Iginia Barretta, studentrepresentant (under våren)
- Denis Sukhino-Khomenko, studentrepresentant (fr.o.m. 2019-09-26)

Två PIL-medarbetare har varit adjungerade:

- Susanne Skyllberg, samordnare administration
- Maria Sunnerstam, biträdande chef

https://pil.gu.se/om_pil/enhetsrad